

Ontwikkelgesprek Bachelor Geografie, Planologie en Milieu (29-5-2019)

In het kader van de visitatie/accreditatie van de bacheloropleiding Geografie, Planologie en Milieu is op 29 mei 2019 een ontwikkelgesprek georganiseerd. In dit gesprek participeerden naast een groot deel van het visitatie-panel, circa 15 medewerkers en 5 studenten. Verder was ook een deel van het facultaire onderwijsmanagement aanwezig. Het gesprek werd voorgezeten door de decaan van de faculteit.

Het gesprek is aangegrepen om een discussie aan te gaan over de profilering van de opleiding. Dit is momenteel een zeer relevant onderwerp, omdat de opleiding bezig is met een herziening van het vigerende curriculum. Centraal uitgangspunt in het huidige curriculum is nog dat er een gemeenschappelijk en integraal 'GPM'-curriculum wordt aangeboden met een gerichte mogelijkheid voor de studenten om zich hierbinnen te profileren. Dit gebeurt momenteel enerzijds middels een aantal zelf aangeboden profileringsvakken (waarvan er minimaal twee moeten worden gevolgd). Deze profileringsvakken hebben een iets minder breed/integraal karakter en bieden de mogelijkheid om voor te sorteren op één of meer van de vervolgmasters die door de sectie worden aangeboden. Daarnaast is er voor de studenten nog 24 ects ruimte beschikbaar om volledig vrij een aantal keuzevakken te kiezen. De opleiding geeft de studenten nu wel suggesties voor mogelijke combinaties van cursussen die leiden tot een profilering richting een bepaald thema, zoals Migratie, Ontwikkeling en Conflict, Ruimte en Europa, Omgeving en Duurzame ontwikkeling, Ruimte en (Economisch) Beleid. Het staat de student echter vrij om hier hun eigen keuzes in te maken.

Met het nieuwe curriculum willen we de studenten actiever een gerichter pakket aanbieden. We stappen af van het volledig gecombineerde en integrale karakter van de opleiding. Na het eerste jaar, moet de student nu een keuze maken in welk spoor h/zij verder wil gaan. Hoewel het eerste jaar wel gemeenschappelijk is, komen de sporen al wel nadrukkelijk aan bod in de cursussen van dat jaar. Doelbewust zijn de aangeboden sporen geënt op grote maatschappelijke processen (en niet expliciet op de drie 'moeder'-disciplines Geografie, Planologie en Milieu). Deze maatschappelijke processen sluiten nauw aan bij de thema's die ook in het onderzoek van de sectie een prominente rol spelen, globalisering, verduurzaming en verstedelijking. De thema's waarop de sporen zijn gebaseerd, moeten ook een grote rol gaan spelen in de externe profilering van de opleiding.

In het ontwikkelgesprek zijn in dit verband twee (aan elkaar gerelateerde onderwerpen) onderwerpen aan de orde gesteld. De eerste betreft de vraag of de voorgestelde profielen c.q. sporen in lijn zijn met de huidige actualiteit en problematieken in de samenleving (de interne profilering). De

tweede heeft meer betrekking op de externe profilering en stelt de vraag of het überhaupt nodig is om inhoudelijk/thematisch onderscheidend te zijn t.o.v. van de andere en vergelijkbare opleidingen met name in Nederland of dat andere factoren een (belangrijkere) rol spelen in het keuzeproces van aankomende studenten.

Met betrekking tot de eerste vraag was het antwoord een volmondig ja. Voor elk van de drie thema's biedt het bed van de Geografie, Planologie en Milieu een vruchtbare bodem om ze op een integrale wijze te behandelen. De sporen zijn op zich nog redelijk generiek, maar geven de studenten wel houvast. De opleiding faciliteert hiermee het keuzeproces van de studenten. Door het eerste jaar nog in gemeenschappelijkheid aan te bieden, wordt één van de aantrekkelijke kanten van het oude curriculum gehandhaafd, namelijk dat de student niet direct bij de start van de opleiding al een nadrukkelijke keuze moet maken. Ter overweging werd wel meegegeven dat er ook nog een vierde spoor mogelijk zou kunnen zijn, waarin de drie thema's weer meer geïntegreerd aan bod komen. Dit is in lijn met een gedachte die de opleiding nog verder onderzoekt om een Engelstalig programma aan te bieden. Dat zou een programma kunnen zijn waarin de drie thema's in gemeenschappelijkheid aan de orde zouden kunnen komen, maar ook wellicht één (of meer) van de drie sporen eigenstandig.

Wat betreft de externe profilering was er meer discussie. Centraal stond hier dat het belangrijker lijkt te zijn dat er een profiel is dat inhoudelijk *aansprekend* is, in plaats van een profiel dat de opleiding *onderscheidt* van de collega-opleidingen. Het aanbieden van een aantal thema's rond grote maatschappelijke waar jonge mensen in geïnteresseerd zijn en daar een duidelijk probleemoplossende houding in aan te brengen, is een keuze die alom wordt ondersteund. Het benadrukken van thema's (i.p.v. disciplines) lijkt ook een sterk wapen in het bereiken van de toekomstige studenten op de middelbare school, waar aardrijkskunde als vak toch onder druk staat. Het is wel belangrijk om een Nijmeegs 'smoel' aan deze thema's mee te geven. Twee specifieke aspecten lijken hier behulpzaam te kunnen zijn. Allereerst biedt met name de nadrukkelijke aanwezigheid van het milieu als thema binnen de sectie, de opleiding een duidelijke mogelijkheid om hiermee aan alle drie thema's een duidelijk eigen Nijmeegs karakter aan mee te geven. Daarnaast is en blijft de inbedding in de Faculteit der Managementwetenschappen, waarin beleids- en 'governance'-aspecten belangrijk zijn, een goede basis om het probleemoplossende karakter binnen de thema's een goede basis te geven.

Wat verder ook nog het belang van een inhoudelijk aansprekend profiel versterkt is dat met name de universiteiten buiten de Randstad nog altijd een sterk regionaal rekruteringsveld hebben. De aantrekkelijkheid voor de studenten uit de eigen regio is dus erg belangrijk. De opleiding is daarbij wellicht meer in 'concurrentie' met aanpalend opleidingen (binnen en buiten de faculteit) dan met gelijkwaardige opleidingen in de rest van Nederland.

Ontwikkelgesprek Master Human Geography (29-5-2019)

In het kader van de visitatie/accreditatie van de masteropleiding 'Human Geography' is op 29 mei 2019 een ontwikkelgesprek georganiseerd. In dit gesprek participeerden naast een groot deel van het visitatiepanel, circa 15 medewerkers en 5 studenten. Verder was ook een deel van het facultaire onderwijsmanagement aanwezig. Het gesprek werd voorgezeten door de decaan van de faculteit.

Het gesprek is aangegrepen om een discussie aan te gaan over de profilering van de Master opleiding. Zijn de huidige 'Master Specialisations' bijvoorbeeld nog voldoende gericht op de actualiteit van verschillende maatschappelijke thema's? In het gesprek wordt daarover opgemerkt dat het Masterprogramma zich op succesvolle wijze juist uitdrukkelijk met de verschillende actuele maatschappelijke thema's profileert, en zich dus niet zo zeer door middel van de 'discipline' profileert. Dit gebeurt met name vanuit het perspectief, dat de maatschappelijke problematiek zich nu eenmaal niet tot disciplines laat reduceren en juist geografie met haar integratieve kijk op die problematiek op zich al heel multidisciplinair is. Aan alle themavelden van de huidige Master Specialisaties zit echter ook altijd een duidelijke ruimtelijke dimensie, en zijn daardoor ook disciplinair relevant. Het gemeenschappelijke van de verschillende Masterspecialisaties zit hem nu juist in de sociaal-theoretische kaders, die op vrijwel alle themavelden van toepassing zijn. In het gesprek wordt naar voren gebracht dat de Nijmeegse 'Human Geography' deze diversiteit van themavelden slim vorm geeft, door de Masterspecialisaties niet als gesloten koker, maar juist als overlappende onderzoeksvelden neer te zetten vanuit een gedeeld sociaal theoretisch kader. Daarbij wordt ook handig gebruik gemaakt van een 'global sourcing' strategie, waarbij ook specifieke competenties van zuster- opleidingen gecombineerd worden met specifieke competenties van de Nijmeegse 'Human Geography' Tijdens het ontwikkelgesprek kwam de suggestie naar voren, deze strategie eventueel ook tot andere instellingen in binnen- en buitenland uit te breiden. Ook werd gesuggereerde de verschillende Masterspecialisaties niet als aparte Masterprogramma's te verzelfstandigen. Daarbij hoort wel de overweging, nog eens goed naar de profielen en labels te kijken, omdat het er nu ogenschijnlijk naar uitziet dat in sommige Masterspecialisaties 'Geography' uitdrukkelijk als identificerend element genoemd wordt, maar bij anderen niet. In het kader van het CROHO en de benaming op diploma's zou het strategisch goed zijn om 'Geography' overall in de naam van de Master Specialisaties te laten terugkeren. Verder kwam naar voren er voor te waken, dat deze verschillende themagebieden ook goed in het eigen specifiek Nijmeegse onderzoek geborgd blijven. Zo kan men zich afvragen, of het label 'Economic Geography' wel het specifieke onderzoeksprofiel van de Nijmeegse 'Human Geography' op dit gebied laat zien.

Hoewel dit eigenlijk meer betrekking heeft op de ontwikkeling van het Bachelor-programma, wordt wel ook opgemerkt, dat de verschillende Master Specialisaties, eventueel ook al in de Bachelor voorbereid kunnen worden. Bij voorbeeld zou het niet onlogisch zijn, in de Bachelor naast de aandacht voor 'Borders' ook al veel meer aandacht aan 'Conflicts' te geven, waardoor de verschillende Master Specialisaties ook beter in de eigen (Bachelor)-opleiding geworteld zijn.

Als uitdaging voor de toekomst, wordt er verder ook gesproken over de mogelijkheid om bij de onderzoeksmethoden meer op nieuwe ontwikkelingen, zoals digitalisering, 'Big data' en 'Social media' in te spelen, en het methoden-spectrum te diversifiëren en eventueel ook meer te combineren (mixed methods).

Deze suggesties worden in het geheel begroet en liggen ook in lijn van de geplande verdere ontwikkeling van dit Master Programma, zoals dat zelfs al in het lopende academische jaar voorgenomen is.

Ontwikkelgesprek Master Spatial Planning (29-5-2019)

In het kader van de visitatie/accreditatie van de masteropleiding 'Spatial Planning' is op 29 mei 2019 een ontwikkelgesprek georganiseerd. In dit gesprek participeerden naast een groot deel van het visitatie-panel, circa 15 medewerkers en 5 studenten. Verder was ook een deel van het facultaire onderwijsmanagement aanwezig. Het gesprek werd voorgezeten door de decaan van de faculteit.

Het gesprek is aangegrepen om een discussie aan te gaan over de inhoudelijke profilering van de opleiding en de wijze waarop de opleiding zich op een herkenbare en relevante manier kan onderscheiden van andere opleidingen.

De leden van het visitatiepanel geven aan dat de Masteropleiding 'Spatial Planning' een duidelijk profiel heeft. Dat wordt gekenmerkt door een institutioneel en 'governance' perspectief op planologische vraagstukken. De aandacht die wordt besteed aan strategievorming past daar ook bij. De aanwezigen erkennen dat de keuze voor dit profiel een logische is gegeven de inbedding van de leerstoelgroep Planologie in een faculteit Managementwetenschappen. Daarbij valt wel op dat nog relatief weinig wordt samengewerkt met andere leerstoelgroepen, zoals de leerstoelgroep Bestuurskunde waar veel kennis over 'governance' vraagstukken aanwezig is. Met de methodengroep van Bedrijfskunde wordt daarentegen wel samengewerkt, ook omdat daar kennis op het gebied van mobiliteit aanwezig is.

De deelnemers aan de discussie onderschrijven de filosofie van de opleiding om brede Planologen op te leiden die zich inhoudelijk kunnen verdiepen in bepaalde themagebieden, zoals mobiliteit of water en klimaat. Studenten worden dus in de eerste plaats opgeleid tot Planoloog en niet als specialist op een bepaald deelterrein. Deze keuze is vertaald in een relatief omvangrijk kerncurriculum met beperkte keuzeruimte.

De groep internationale studenten vraagt om specifieke aandacht. Een deel van deze studenten komt naar Nederland omdat de Nederlandse Planologie een lange traditie en goede reputatie heeft. Specifiek voor de buitenlandse studenten, die geen Bacheloropleiding in Nederland hebben gevolgd, zou meer aandacht kunnen worden gegeven aan de kenmerken van de Nederlandse ruimtelijke ordening en de geschiedenis daarvan. Een van de uitdagingen daarbij is om voldoende materiaal in het Engels te verzamelen.

Een van de specialisaties die structureel weinig studenten trekt is de specialisatie 'European Spatial and Environmental Planning' (ESEP). Volgens sommigen is Europa als thema niet meer zo relevant en ligt het niet voor de hand je daar verder op te profileren, tenzij er een samenwerking kan worden aangegaan met een opleiding Europese Studies (die in Nijmegen niet bestaat). Op onderzoeksgebied liggen er juist wel mogelijkheden vanwege de facultaire onderzoekshotspot 'European Policy and Law' (Europal).

Voor wat betreft de samenstelling van de studentenpopulatie valt op dat er relatief weinig studenten uit Afrika deelnemen aan het programma. Studenten komen nu vooral uit Europa en Azië en, in mindere mate, uit Noord en Zuid-Amerika. Om studenten uit Afrika aan te kunnen aantrekken moet samenwerking met universiteiten in dat continent worden gezocht en opgebouwd. De leerstoelgroep Planologie is echter relatief klein en moet ook keuzes maken. Daarom wordt nu vooral geïnvesteerd in samenwerking met universiteiten in Europa en Azië.